

Eörsi István: Halpagár

Forrás: Kinőttelek. Sziget Könyvkiadó, 2005.

Szövegtípus: elbeszélő

Szöveg olvashatósága: könnyű

Kérdések nehézsége: könnyű, közepesen nehéz, nehéz

Javasolt felhasználás: 3–5. évfolyam.



Eörsi István

Halpagár

Felmásztam a hegytetőre
ahol a madár se jár,
fák sincsenek, még fenyők se,
csupán két zord sziklaszál.
Egyik mögül előlépett
rettenetes Halpagár.

Én a másik mellett ültem,
néztem milyen szép a táj,
mélán rágtam kacsasültem
s jött volna a libamáj,
ámde ekkor zörrent, morrant
s felém indult Halpagár.

Tíz méteres toronymedve,
valóságos medvevár,
hetven foga hetven penge,
tátott szájából kiáll,
roppant füllel vitorlázott
sziklám felé Halpagár.

Rá is sújtott bős farokkal
s kettétört a sziklaszál,
egyik felét égbe dobta
mai napig egyre száll,
a másikat összenyomta
bolyhos talpú Halpagár.

Nyelve piros szőnyegét is
elém gördítette már,
szép világ elhagylak mégis
nagy kár értem, ej de kár,
szája tátott csarnokába
csalogat már Halpagár.

S felbődült a fene állat,
bőszebben húsz ágyunál.
„Adj egy kicsi libamájat
névnapom van nemdebár.”
Meggérdeztem: „Milyen nap van?”
„Halpagár” – szólt Halpagár.

Mellémült a hegytetőre
ahol a madár se jár,
„Ham-ham” – mondta s egykettőre
elfogyott a libamáj –
„De jót ettünk” – szólt és eltűnt
köve mögött Halpagár

1. Mit evett meg a mesélő, mielőtt Halpagár megjelent?

1-es kód: Kacsasültet.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A 2. versszakban szereplő információ visszakeresése. A feladatmegoldást megnehezíti, hogy a válaszadáshoz az események sorrendjét is figyelembe kell venni.

Nehézség: könnyű.

2. Kicsoda Halpagár? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A: A mesélő.

B: Egy madár.

C: Egy medve.

D: Egy vitorlás.

1-es kód: C

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés.

Nehézség: könnyű.

3. Hány foga van Halpagárnak?

1-es kód: Hetven.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A tanuló azonosítja a „hetven foga hetven penge” részletet.

Nehézség: könnyű.

4. Miért akart a hegytetőn ebédelni a mesélő?

1-es kód: például:

- Azért, mert arra a madár se jár.
- Azért, mert ott szép a táj.
- Mert egyedül akart lenni.

6-os kód: Azért, mert ott akart vacsorázni. A tanuló pusztán megismétli a kérdést.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: következtetés. A körülmények mérlegelése, plauzibilis motiváció felismerése és megnevezése az olvasottak alapján.

Nehézség: közepesen nehéz.

5. Miért ijedt meg a mesélő Halpagártól?

1-es kód: például:

- Mert annyira nagy volt.
- Mert azt hitte, megeszi.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: értelmezés. Az olvasottak átgondolása, a szereplő érzelmeinek értelmezése.

Nehézség: közepesen nehéz.

6. Szerinted jól tette a mesélő, hogy Halpagárnak adta a libamáját? Indokold meg válaszodat!

1-es kód: például:

- Igen, így elment a medve.
- Igen, így nem ette őt is meg Halpagár.
- Igen, így kiengesztelte a medvét.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: reflektálás. Események értelmezése, a tanuló plauzibilis magyarázattal szolgál.

Nehézség: közepesen nehéz.

7. Szerinted miért írja a mesélő Halpagárról, hogy valóságos medvevár, roppant füllel vitorláz, piros nyelve szőnyeg?

2-es kód: teljes válasz, például:

- Azért, hogy lássuk, mennyire nagy Halpagár.
- Azért, hogy lássuk, mekkora a medve.

1-es kód: részleges válasz, például:

- Hogy lássuk, milyen a füle/nyelve/termete. (Nem minősít.)

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: értelmezés. Szóképek jelentőségének értelmezése. A teljes válasz esetében a diák felismeri, hogy a szerző túloz. A részleges válasz csak magára a méretre utal, annak fokozására nem.

Nehézség: nehéz.

VAGY a 6-os kérdés helyett:

Mire gondolt a mesélő, amikor azt mondta, hogy „szép világ elhagylak mégis és nagy kár értem, ej de kár”

1-es kód: például:

- Azt hitte, megeszi a medve.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: értelmezés. Az olvasottak átgondolása, a szereplő érzelmeinek értelmezése.

Nehézség: közepesen nehéz/nehéz.